

**Input t.b.v. provinciaal Beleidskader Vrije tijd, Cultuur en Sport 2021 - 2023
Statendag Provinciale Staten Noord-Brabant 27 november 2020
Themabijeenkomst Samenleving**

Breda, 24 november 2020

Geachte leden van Provinciale Staten Noord-Brabant,

Op uw themabijeenkomst van 25 september over het nieuwe Beleidskader Vrije tijd, Cultuur en Sport boden wij, vereniging De Kunst van Brabant, u 22.125 handtekeningen aan. Schriftelijk, het kon niet anders. Handtekeningen van 22.125 Brabanders die n.a.v. het bestuursakkoord van de provincie u vroegen: *“(…) werk te maken van een positief en opbouwend cultuurbeleid, zoals de afgelopen jaren succesvol is ingezet in samenwerking met makers, culturele instellingen en gemeenten in Brabant”*.

Achteraan in deze brief vatten we onze oproep van 25 september, gericht op een ambitieus en vooruitstrevend kunst- en cultuurbeleid, passend bij de ambities van de provincie, nog eens voor u samen.

Ruimte voor herstel na de coronacrisis heel hard nodig

Voor uw bijeenkomst van 27 november over het nieuwe beleidskader doen we een dringend beroep op u om – gezien de gevolgen van de coronacrisis voor de Brabantse kunstenaars en de gehele culturele infrastructuur – de sector rust en ruimte te bieden om zich na de crisis te kunnen herstellen en de band met het publiek en de maatschappelijke stakeholders opnieuw te kunnen opbouwen.

Een nieuw beleidskader impliceert nieuwe keuzes, nieuw beleid. De vraag is echter of de omstandigheden daar nu geschikt voor zijn. De hele samenleving is zwaar getroffen door de coronacrisis, de Brabantse kunst- en cultuursector met zijn duizenden creatieve professionals (zzp'ers en in loondienst) niet uitgezonderd. Sterker: de kunst- en cultuursector is bikkelhard getroffen, harder nog dan veel andere maatschappelijke sectoren. Zware beperkingen, lange periodes van onzekerheid en wisselend coronabeleid en zelfs periodes van totale sluiting leiden tot omzetverliezen van tientallen procenten, in periodes van gehele sluiting zelfs 100%. Terwijl een groot deel van de vaste lasten wel blijven doorlopen. Op landelijk niveau is de totale schade aan de kunst- en cultuursector recent becijferd op 4,5 miljard euro tot juli 2021 (bron: Kunsten '92 / Taskforce creatieve en culturele sector). OCW becijferde vorige week dat de totale Rijksoverheidssteun voor de sector 1,5 miljard euro bedraagt: de optelsom van de twee specifieke landelijke steunpakketten voor kunst en cultuur en de bijdrage vanuit de generieke steunmaatregelen. Het verschil is gigantisch.

Ook het SCP stelde in een beleidssignalement over de gevolgen van de coronacrisis voor de cultuur (20 nov.) dat niet alle schade door de steunpakketten wordt voorkomen, en dat de regionale en lokale culturele voorzieningen hard worden getroffen.

Kunstloc Brabant monitort de situatie in onze provincie en dat laat verhoudingsgewijs eenzelfde zorgelijk beeld zien.

In zo'n situatie is het ongepast en bovendien funest voor de Brabantse culturele infrastructuur als de provincie haar eerdere voornemens uit het bestuursakkoord 2020 nu verder wil uitwerken en vormgeven. Dat zou dreiging van bezuiniging en een terugtrekkende provincie betekenen, daar waar juist een helpende hand en perspectief moet worden geboden.

De huidige steunpakketten en provinciale en gemeentelijke coulancemaatregelen zijn al verre van toereikend en een nieuw probleem dient zich al weer aan: de afrekening van de provincie over de subsidieperiode 2017 – 2020 binnenkort; hoe om te gaan met de vanwege de coronacrisis niet gehaalde (financiële) doelstellingen van de door de provincie ondersteunde culturele organisaties, in relatie tot de stringente regelgeving over de omvang van egalisatie- en risicoreserves? dKvB zal hierop terugkomen tijdens het geplande overleg met Provinciale Staten op 11 december a.s. over de gevolgen van de coronacrisis.

Nu geen nieuw beleid en bezuinigingen, wel coulance

Voor de komende twee jaar roepen we u dringend op een periode van rust, ruimte en perspectief te creëren. Een beleidsarme periode voor kunst en cultuur: zonder nieuw beleid, beleidswijzigingen en budgetkortingen én met handhaving van de huidige coulancemaatregelen. De kunst- en cultuursector moet zich kunnen herpakken, de band met het publiek kunnen herstellen en haar samenwerkingen en maatschappelijke bijdrage weer opnieuw vorm kunnen geven en borgen.

We wijzen in dit kader op het vorige week verschenen advies van de Raad voor Cultuur *Onderweg naar overmorgen*, waarin ook de Raad verlenging van de coulancemaatregelen bepleit en zelfs een verlenging van de op 1 januari 2021 te beginnen nieuwe cultuurplanperiode met één à twee jaar vanwege de post-corona herstelperiode.

Benut de komende twee jaren wel om de subsidieregelingen en met name de regeling professionele kunsten van BrabantStad grondig te evalueren (regeling én aanvraag- en beoordelingsprocedure).

Impulsgeldenprogramma handhaven, inclusief het huidige budget

We vragen u dringend de gedeputeerde op te dragen het lopende Impulsgeldenprogramma voor in elk geval de komende twee jaren voort te zetten en het budget te handhaven op het huidige niveau van 2,4 miljoen euro per jaar. Dit programma betreft met name de ondersteuning van projectactiviteiten en kan goed ingezet worden om kunstenaars en culturele instellingen (juist ook de kleinere) een zetje in de rug te geven bij het te boven komen van de coronacrisis-gevolgen. Als er op dit programma wordt gekort - er zijn signalen - valt een belangrijke poot weg onder het provinciebeleid om talenten en jonge makers zich artistiek en zakelijk te kunnen laten ontwikkelen, met grote gevolgen voor de doorgroei naar de top en het in 2024 herhalen van het Brabantse succes bij de landelijke, vierjarige subsidierondes.

Vanzelfsprekend zijn we bereid e.e.a. aan u toe te lichten.

Overigens blijven we van mening dat het provinciaal kunst- en cultuurbeleid niet in een portefeuille met vrijetijdseconomie en recreatie thuishoort.

Met vriendelijke groet,
namens bestuur en leden,

Ap de Vries
voorzitter

Annex

Samengevat riep De Kunst van Brabant Provinciale Staten en de gedeputeerde op 25 september op:

- * te kiezen voor ambitieuw kunst- en cultuurbeleid, dat recht doet aan de overall ambities die de provincie zichzelf stelt, als het gaat om woon-, verblijfs- en vestigingsklimaat en Noord-Brabant als innovatieve, technologische kenniseconomie;
- * te kiezen voor een vooruitstrevend kunst- en cultuurbeleid; vooroplopend als het gaat om de samenwerking met de Brabantse gemeenten, vooroplopend als het gaat om de erkenning van de maatschappelijke bijdrage van kunst en cultuur en de stimulering van een (divers) publieksbereik. En vooroplopend als het gaat om de ondersteuning van een toekomstbestendige financieringsmix voor kunst en cultuur: niet langer in termen van subsidies, maar – net als in andere beleidsdomeinen – in termen van investeringen in innovatie en nieuwe doelen en marktcorrectie daar waar het publiek en de samenwerkingspartners van kunst en cultuur de kosten ervan slechts gedeeltelijk kunnen dragen.
- * te stimuleren dat kunstenaars en culturele instellingen zich als volwaardige, gelijkwaardige partners kunnen opstellen bij de maatschappelijke vraagstukken en ontwikkelingen waar de hele samenleving voor staat; vraag niet alleen aan kunstenaars en culturele instellingen zich te verbinden met de samenleving, met bedrijven, het onderwijs en andere en maatschappelijke organisaties, maar vraag ook deze partijen zich te verbinden met kunstenaars en culturele instellingen.
- * de artistieke vermogens van kunstenaars te erkennen en hun innovatiekracht te benutten om nieuwe oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen te bedenken, om het nog ondenkbare zichtbaar te maken.
- * het belang van de gehele culturele keten te bewaken: van kennismaken met kunst en cultuur, het zelf kunstzinnig actief zijn, de Brabantse kunstvakopleidingen (MBO en HBO), talentontwikkeling en doorgroeimogelijkheden leidend tot de top van de culturele piramide.
- * de bijdragen van kunst en cultuur aan het welzijn en het leefklimaat van de Brabanders te erkennen; kunst en cultuur is dus een belangrijke beleidstaak van de provincie en dat mag, dat móet in het nieuwe beleidskader zo benoemd worden;
- * om ook voor volgende meerjarige financieringsronden de gestegen cultuur-geldstroom uit ‘Den Haag’ te kunnen realiseren zijn investeringen nodig, investeringen in nieuwe aanwas, in doorgroei, in nieuw en vernieuwend aanbod en publieksbereik;
- * de provinciale ondersteuningsstructuur voor de culturele sector is breed en veelvormig, dat kan eenvoudiger en efficiënter; laat de provinciale middelen voor kunst en cultuur vooral bij de kunstenaars / makers terecht komen.

Kunst en cultuur is geen “spending department”, maar is een volwaardige, professionele maatschappelijke sector, die bijdraagt aan economische en maatschappelijke ontwikkeling in Brabant en waarvan de overheidsinvesteringen juist geld genereren (bron: *Waarde van cultuur*, 2018, rapport in opdracht van de provincie).